

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОФЕСІНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В
УКРАЇНІ: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА

*матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(29 травня 2020 року)*

Херсон-2020

Затверджено на засіданні ВОНР Одеського державного університету внутрішніх справ, протокол № 7 від 20 травня 2020 р.

Професійна підготовка поліцейських в Україні: методологія, теорія, практика.
Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (29 травня 2020 року). Херсон: Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ, 2020. 190 с.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (29 травня 2020 року) до її Організаційного комітету. За своїм змістом роботи присвячені методологічним, теоретичним та практичним аспектам підготовки поліцейських в Україні.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності, точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо несуть автори.

© Херсонський факультет ОДУВС, 2020

Соловей О.М.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....172

Сорочан Д.А.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЩОДО
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....174

Устюжанінова О.Т.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ.....177

Шадріна А.В.

ДО ПИТАННЯ ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ, ЩО ВЧИНИЛА КРИМІНАЛЬНЕ
ПРАВОПОРУШЕННЯ.....179

Шевченко Н.Л.

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
НЕПОВНОЛІТНІХ.....184

Яворська І.С.

КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ТА СВОБОДИ ОСОБИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ
РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....188

Шевченко Надія Леонідівна

*старший викладач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу
Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ, к.ю.н.,
м. Херсон*

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Актуальність даної проблематики не викликає сумніву, оскільки необхідність виокремлення спеціальних норм про кримінальну відповідальність неповнолітніх обумовлена принципами справедливості, гуманізму, економії кримінальної репресії. Особливості психології неповнолітніх, зокрема їх схильність до сприйняття стороннього впливу, з одного боку, спонукають максимально обмежувати їх спілкування з повнолітніми злочинцями, які розміщуються в окремих установах з відбування покарання, а з другого, – дає змогу обмежитися щодо таких осіб порівняно більш м'якими заходами, достатніми для забезпечення їх виправлення і перевиховання.

Суспільство не має права висувати до неповнолітніх такі самі суворі вимоги, як до своїх дорослих членів. Тому часто щодо неповнолітніх достатніми є міри виховно-педагогічного, а не кримінально-караного характеру або адміністративного.

Питання притягнення до відповідальності неповнолітніх, звільнення їх від відповідальності та покарання протягом останніх років досліджували й вивчали такі вчені, як: Н. Л. Березовська, Ю. В. Баулін, В. М. Бородін, В. М. Бурдін, І. П. Васильківська, В. О. Глушкова, Т. О. Гончар, Л. С. Дубчак, Я. М. Квітка, С. Г. Киренко, А. О. Клевцов, Н. Я. Ковтун, Н. М. Крестовська, Н. А. Орловська, О. О. Северин, Т. М. Приходько, В. Я. Тацій та ін.

Проте, проблема вчинення злочинів неповнолітніми є й залишається однією з актуальних проблем українського суспільства, яка потребує нагального вирішення. Відповідно до ч. 1 ст. 2 КК України єдиною та достатньою підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого Кримінальним кодексом України [2].

Адміністративна відповідальність неповнолітніх передбачена ст. 12 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі КпАП) яка встановлює, що адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку.

Згідно зі ст. 13 КпАП України до осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються відповідні заходи впливу, передбачені ст. 24 [1] КпАП, а саме: • зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого; • попередження; • догана або сувора догана; • передання неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному чи трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання. Заходи впливу мають виховний характер і можуть бути застосовані до неповнолітніх, які скоїли адміністративний проступок, у віці 16-18 років, якщо орган адміністративної юрисдикції дійде висновку, що виправлення правопорушника можливе без застосування до нього суворішого адміністративного стягнення.

У разі вчинення особами віком 16-18 років окремих адміністративних правопорушень вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах. Згідно КпАП до таких правопорушень належать: - незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів чи психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах (ст. 44); - дрібне викрадення чужого майна (ст. 51); - порушення правил дорожнього руху (ст. 121-127, ч. 1, 2, 3; ст. 130); - пошкодження автомобільних доріг, вулиць, дорожніх споруд, залізничних переїздів і технічних засобів регулювання дорожнього руху, створення перешкод для руху та невжиття необхідних заходів щодо їх усунення (ст. 139); - порушення правил торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами (ч.2ст.156); - дрібне хуліганство (ст. 173); - стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї в населених пунктах і не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку (ст. 174); - злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі працівника міліції, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця (ст. 185); - порушення правил дозвільної системи щодо вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї та бойових припасів (ст. 190-195).

Відповідно до статті 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення, адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність. Адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності [3].

Адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку.

За вчинення адміністративних правопорушень до неповнолітніх у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років можуть бути застосовані такі *заходи*

впливу: зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого; попередження; догана або суворі догани; передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання.

Найменш суворим заходом є зобов'язання публічно або в іншій формі вибачитись перед потерпілим. Цей захід орган адміністративної юрисдикції застосовує тоді, коли він дійшов висновку, що неповнолітній визнав неправомірність своєї поведінки, суспільну шкоду скоєного діяння і покався в ньому. Публічність вибачення при цьому полягає у здійсненні його не тет-а-тет (тобто неповнолітній і потерпілий), а у присутності інших осіб.

Попередження як захід адміністративного стягнення виноситься в письмовій формі. У передбачених законом випадках попередження фіксується іншим установленим способом. Передання неповнолітнього під нагляд батькам або особам, що їх замінюють, складається з накладення на вказаних осіб органом адміністративної юрисдикції зобов'язання з посилення виховного впливу на неповнолітнього правопорушника: здійснення культурно-виховних заходів; роз'яснювальної роботи; систематичного контролю поведінки неповнолітнього та ін. Під особами, що замінюють батьків, розуміються усиновителі, опікуни і піклувальники. Передавати неповнолітнього правопорушника під нагляд батькам або особам, що їх замінюють, доцільно лише в разі їх згоди і здатності забезпечувати нагляд і відповідний виховний вплив на неповнолітнього. Бажання і згода останнього при цьому не враховуються. Недопустиме передання неповнолітнього правопорушника батьку або матері, що позбавлені батьківських прав, а також батькам або іншим особам, що за рівнем культури і характером своєї поведінки не здатні позитивно впливати на нього.

Також вважається, що порушення неповнолітніми правових норм тим чи іншим чином пов'язане з можливістю і здатністю батьків або осіб, які їх замінюють, виконувати свою функцію по вихованню дітей.

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Кримінальний кодекс України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
3. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх // file:///C:/Users/Bondar%20W/Downloads/Ms_2015_5_12.pdf